

Kjøbstadkommission. Denne Kommission bestod udelukkende af Repræsentanter for Kjøbstæderne, af Repræsentanter, der hver for sig havde sin Kjøbstads Lillid, og netop vare valgte til Kommissionen af Hensyn til, at de vare særlig inde i Kjøbstædernes Forhold og nærede stor Interesse for Kjøbstæderne i det Hele taget. Denne Kommission indstillede i sin Betænkning med 9 Stemmer imod 3, at dette Raabud om, at Butikerne skulde holdes lukkede om Søndagen, maatte blive hævet. Jeg sluttede mig fuldstændig hertil, og det vilde have været mærkeligt, om jeg nu havde en anden Mening, fordi der fra enkelte Handelsforeninger omkring i Landet er kommet Andragende om at gaa den modsatte Vej. Om de nævnte Mænd antager jeg og har ogsaa Ret til at antage, at de baade forstode og delte Kjøbstædernes Interesse i det Hele taget og altsaa ogsaa havde en begrundet Mening om, hvad der vilde være særlig i Kjøbstædernes Interesse med Hensyn til dette Spørgsmaal. Jeg skal henvise til den Betænkning fra Kjøbstadskommissionen, der i denne Henseende blev afgiven. Jeg skal ikke tillade mig — i det Mindste ikke nu for Diebliffet, — at oplæse det hidhørende Stykke af Betænkningen, skjøndt det er meget klart, men kun henvise til, at denne Kommission med 9 Stemmer mod 3 indstillede, hvad jeg her har anført, og som gaar lige imod de Andragender, der nu ere fremkomne. Lillige skal jeg oplyse, da der blandt disse Andragender findes et fra Odense, at Politimesteren der, Statsraad Koch, var Medlem af Kommissionen. Han interesserede sig allerede den Gang saa meget for at faae Helligdagsanordningen forandret, at han i Kommissionen indbragte et fuldstændig udarbejdet Forslag om denne Sag; men Kommissionen mente, at det ikke laa den nær efter dens Opgave at fremkomme med noget bestemt Forslag paa dette Omraade. Man voptog imidlertid at lade Statsraad Kochs Lovforslag følge med Betænkningen som et Bilag, og man vil deraf se, at Koch i sit Udkast ikke havde optaget nogen Bestemmelse om Butikernes Lukning undtagen paa Skjærtorsdag, Langfredag og den første Dag af de tre store Høitider. Videre gif han ikke, idet han med Flertallet af Kommissionens Medlemmer var enig i, at til andre Tider burde man ikke forbyde Butikernes Lukning. Dette være en Forklaring af, hvorfor jeg ikke, hverken af Hensyn til, hvad der er fremkommet, eller af Hensyn til den Maade, hvorpaa jeg endnu maa betragte denne Sag, kan gaa ind paa en saadan Evang over for de Handelende som den, der her er foreslaaet. Vil man forresten have denne Rænte om Venene, saa lad gaa, men jeg kan ikke være med dertil. Mandø Willie er jo Mandø i Himmerige, siger et gammelt Ord, som ogsaa kan finde sin Anvendelse her. — Forslaget under Nr. 8, som er stillet af hele Udvalget, behøver jeg ikke at omhandle; det er jo en ren Redaktion. — Forslaget under Nr. 9, som

er stillet af sex af Udvalgets Medlemmer, gaar ud paa, at det skal være tilladt at udsælge Soda-vand og lignende afkjølede Drikke fra de dertil af Politiet anviste Pladser. Naar jeg ikke har deltaget i at stille dette Forslag, er det visseelig ikke, fordi jeg skulde misunde dem, der trænge til saadanne kjølede Drikke, naar de gaa paa Gaden, at de kunne faae dem om Søndagen; men jeg for mit Bedkommende maa finde det lidt underligt, for ikke at sige mere, at man har villet stille dette Forslag; jeg har ialt Fald ikke villet tage Del deri. — Jeg kommer nu til Udkastets § 3, der siger, at intet Lort eller Marked maa finde Sted paa Søndag eller paa Folketjens øvrige Helligdage, end ikke ude:for den i § 1 angivne Tid. Udvalget foreslaar, at denne Paragraf forandres saaledes, at der kommer til at staa: „Ingen Lortehandel eller Marked maa finde Sted paa Folketjens Helligdage“. Ogsaa dette er, som det let vil ses, kun en Redaktionsforandring, sigende til Lydeliggjærelse og til en Forkortelse, saaledes, at Paragrafen ikke kommer til at sige mere, end der behøver at siges. § 4 siger: „Til den i § 1 angivne Tid maa der ikke paa noget offentlig Bevætningssted holdes Gilde, Drikkelag eller anden festsabelig Sammenkomst, hvorimod almindelig Beværtning med Spise- og Drikkevarer ikke skal være forment“. Det har været Udvalget aldeles uklart, hvorledes Noget i paakommende Tilfælde skulde kunne vide, hvorvidt han overtræder denne Paragraf eller ikke; dertil er den for usikker i sin Affattelse. Man kan saaledes spørge, hvad der skal forstås ved „festsabelig Sammenkomst“, eller hvorvidt der er Tale om „almindelig Beværtning“. Man kan jo tænke sig Gæster, som ikke have tænkt paa at træffe Andre, komme ind paa et Beværtningssted og træffe Bekjendte, saaledes at det bliver til en festsabelig Sammenkomst. Hvorledes skulle nu disse Menneſter forholde sig? Før de kjende hverandre, eller skulle de, saa længe de sidde der, lade, som de ere aldeles fremmede for hverandre for ikke at overtræde Lovens Bud. Vi have troet det aldeles nødvendigt ogsaa her at faae bestemt og klart udtalt, hvad der skal være forbudt. For det Første have vi ikke kunnet fastholde Ordet „Gilde“. Her i Kjøbenhavn og maasse ogsaa paa andre Steder er det temmelig almindeligt for Exempel i Anledning af Bryllupper, naar man har været i Kirken, om Søndagen efter Vielsen, saa at byde sine Gæster hen paa et offentligt Beværtningssted og give dem en Middag. Her i Kjøbenhavn navnlig ere jo Beboelsesleilighederne for de Allerflestes Bedkommende meget indskrænkede og knappe, og da man nu ved en saadan Leilighed ønsker at gjøre det mere høitideligt end til andre Tider, saa siger man til sine Gæster: Vil de ikke Kl. 12 eller 1, naar vi komme fra Kirke, gaa der eller derhen; der ønske vi at se dem. Dette vil imidlertid være aldeles forbudt efter Loven, idet en saadan Høitidelighed